

zornikom stanovske pravice pri okrajnih učiteljskih društvih.

10. Na otoku Rabu je zidala mestna občina Dunaj leta 1914, okrevališče za svoje uradnike. To v srovnem stanju dovršeno poslopje je sedaj na prodaj. Primerno bi bilo za penzionat. Glavni odbor UJU v Beogradu naj prepereči prodajo potom beograjskega poslanika na

Splošne vesti.

— **Uradništvo in nadzorniki pri prosvetnih oddelkih v Mariboru in Ljubliani brez plač.** Zaradi novega budžeta, s katerim so predvideni le krediti za uradništvo prosvetnih direktorij ni prešlo uradništvo prosvetnih oddelkov v Mariboru in deloma v Ljubliani ta mesec svojih plač. Poverništvo UJU — Ljubliana je brzojavno obvestilo predsedstvo UJU v Beogradu o tem in je zahtevalo, da predsedstvo UJU intervenira v tej zadevi pri ministrstvu.

— **Okrajni šolski nadzorniki brez doklad in potnih pavšalov.** Z novim budžetom so ukiniene sreskim šolskim nadzornikom doklade in potni pavšal, ki je bil že dosega itak premanjen. Večina sreskih šolskih nadzornikov že sedaj ni mogla izhajati in je bila oškodovana na svojih prejemkih zaradi nadzorniškega položaja. Poverništvo UJU Ljubliana se je brzojavno obrnilo na Glavni Odbor UJU v Beogradu, da predsedstvo UJU intervenira pri ministrstvu prosvete v tej zadevi.

— **Pokrajnska skupščina UIU — poverništvo Ljubliana** se vrši letos 17. in 18. junija v Cefju. Javite pravočasno delegate! Plačate članarino za I. polletje točno do 30. junija 1926, da bodo imeli Vaši delegati glasovalno pravico na skupščini. Pošlite čimprej izpolnjeno letno poročilo, da bomo mogli sestaviti natančen pregled in bilanco našega delovanja!

— **Himen.** Poročil se je tov. Gustav Binder s tovarišico Milko Fajfarjevo. Bilo srečno!

— **Društvo slovenskih učitelice** bo priredilo tudi letos v mesecu juliju gospodinski tečaj (kuhanje in šivanje). Priglasje sprejema »Društvo slovenskih učitelice« v teku tega meseca. Natančnejši podatki o tečaju bodo še objavljeni. Po možnosti bo društvo priredilo v počitnicah tudi higijenski tečaj.

— **Prepozno vrtni plačilni listi.** Veliki župan mariborske oblasti je poslal šolskim upraviteljem nalog glede pravočasne vrtni plačilnih listov ker se je računovodstvo deleg. min. financ tozadevno pritožilo. Teško je misliti, da bi nekateri šol. upr. vsled nemarnosti prekarila predpisani rok, ker je manipulacija s plačilnimi listinami res prav malenkostna. Za marec, april je na prav lahko umljivo, da so bili oddani plačilni listi prekasno, kajti velkonočne počitnice so padle letos na čas od 31. marca do 7. aprila in so pač mnogi šolski upravitelji čakali na vrnitev učitelstva. Če pripomnimo, da nimajo nekateri šole redne dnevne poštne zveze je pač mogoče, da so dospeli plač. listi po roku osmih dni, kar se mora tudi upoštevati.

— **Razpis učnih mest.** Za Dob. Kamniški srez se je pomotoma razpisalo mesto za šolskega upravitelja glasiti se pa ima eno mesto za učitelja.

— **Pevski tečaj Z. K. D.** se vrši pod vodstvom strokovnjakov in skladateljev v dneh 4. do 6. junija. Predavanja se vršijo predpoldne in popoldne, in sicer iz sledečih nanog: teorija, harmonika, fiziologija-fonetika, izobrazba glasu ter zgodovina glasbe. Prosvetni oddelki velikega župana ljublianske oblasti je dovolil z odlokom P. br. 2754 z dne 31. marca t. l. učitelstvu, ki se udeležijo tečaja dvodnevni dopust. Učitelji udeležniki se morajo prijaviti pri okrajnih društvih, ki so vključena v Z. K. D. Podrobnosti so razvidne iz okrožnice »Zveze kulturnih društev« poslano vsem društvom članom Z. K. D.

— **Poljoprivredni Glasnik**, ilustrirani gospodarski časopis Novi Sad, izda 1. junija t. l. veliko svečano številko, posvečeno poljedelstvu in gospodarskemu stanju Slovenije. Cili tega zvezka je propaganda napredno kulturnega dela Slovencev na gospodarskem polju. Naročila za omenjeno številko se pošiljajo na: Uredništvo »Poljoprivrednog Glasnika«, Novi Sad, Cen. 20 Din.

— **Usposobljenostni izpiti** na državnem moškem učiteljskem v Ljubliani so se vršili v času od 30. aprila do 8. maja pod predsedstvom g. ravnatelja A. Doklerja. K izpitu je prišlo 18 kandidatov in 35

Dunaju ter skuša kupiti poslopje za učitelstvo.

11. **Ona okrajna učiteljska društva**, ki še niso poslala predlogov o izpremembi pravil, naj to store gotovo do 1. junija 1926.

12. Rešile so se nekatere osebne zadeve.

kandidatini. Usposobljeni so bili: A. za osnovne šole: Bitenc Ivan, Clemente Avgust, Erzenjak Franjo, Hartman Ivan, Hrast Oskar, Junc Leopold, Kraker Ladislav, Krvinč Josip, Lapanje Janko, Medic Avgust, Pavlič Ivo, Tratnik Martin, Vončina Drago, Zaiec Adolf, Železnik Franc, Žvan Andrej — Bohte Stana, Bratkovič-Smerdelj Marija, Bulovec Marija, Butara-Schüller Melita, Čerin Bogumila, Demšar Mira, Grum Ludmila, Horvat Lea, Höhnigsmann-Breznik Zofija, Ivanc Vida, Keber Silva, Kiferle Ana, Kogoj Ana, Kokalj Marijana, Kraševac Dana, Kulovic Viktorija, Mozetič Jelica, Novak Cecilija, Pirjevec-Nagode Marija, Pivk Ottilija, Rojnik Elizabeta, Rugelj Zora, Slapšak Ana, Stopar-Novak Štefanija, Stroj Marija (z odklo), Ulčar Antonija, Urbinc Ana in Weble Adela. — B. Dopolnilni izpit sta napravili Dolenc Ivana in Sancin-Bunc Mara. — C. Specialni izpit iz francosčine je napravila Miklavčič Ema, iz srbohrvaščine pa Šiskovič Milena. 4 kandidati(inje) so med izpitem odstopili, ena kandidatinja je bila reprobirana.

— **Naročnikom »Zvončka«.** Zadnje številko letošnjega letnika nameravamo izdati že prve dni junija. To iz razloga, da nam bo mogoče obračunati in izterjati dolžno naročnino lista še pred zaključkom šolskega leta. **Zato prosimo vse naročnike naj nam javijo število naročnikov za 9. in 10. številko ob enem in sicer zanesljivo do 20. t. m.**

Dolžniki, ki smo jim ustavili list, naj naročnino poravnajo pravočasno da jim bo mogoče s to številko zopet list dostaviti. Ne pozabljajte, da sklenamo letnik »Zvončka« z junijem in ne z decembrom.

— **Stare dolžnike »Zvončka«**, ki smo jih že dvakrat terjali po našem pravnem zastopniku, opozarjamo tem potom zadnjikrat naj poravnajo svoj dolg zanesljivo do 2. junija, sicer bomo objavili njih imena na delegacijskem zborovanju.

— **Nerazprodane številke »Zvončka«** nam zanesljivo vrnite tekom tega meseca, da Vam jih bomo pri obračunu upoštevali.

— **Poziv!** Prosim dotičnega, ki sem mu nemudoma načrt šolskega odra da mi ga posododi vrne. — Ob enem prosim upravitelje 17 šol, ki mi še niso poravnali izric »Oporoka« in »Gospod in sv. Peter«, da dotične zneske upošlejo oziroma vrnejo. Hkrati opozarjam tovariše, da je »Oporoka« primerna za prireditve na Vidov dan. — **Oskar Žolnar**, Maribor, Wilsonova ul. 23.

— **Popravek v »Razpisu stalnih učnih mest na osnovnih šolah mariborske oblasti«**, ki je v »Ur. l.« št. 38/1925, se razveljavlja v srezu sloveniziranskem pod toč. d) na strani 241 objavljeni razpis enega učnega mesta za učitelja na šestrazredni osnovni šoli z eno vzporrednico v Velenju.

— **Ferijalno Uduženje Jugoslovenskega Učitelstva.** Ustanovni občni zbor F. U. J. U., ki bi se moral vršiti na binkočno nedeljo 23. maja v Slavonkem Brodu se na željo preloži na velike počitnice. Tudi javljeni sestanek prijavljenih tovarišev(ice) za Českoslovaško ob istem času in kraju se preloži! — Za »Prir. odbor F. U. J. U.«: Slavko Mrovlje s. r.

— **BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA.** Ljubliana. Poljanski našio 10/21 pošilje vsakemu naročniku »Učit. Tovarisa« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Učiteljski pravnik.

— **Š »Po sklepu lista«.** Zadnje našo vest pod tem naslovom moramo podpravi v toliko, da ni ubati na usneh s pritožbo na Državni svet, ker smo dobili od merodajne strani zadevno poasnilo, ki ga prinašamo spodaj.

— **Š Načelni sklep Državnega Sveta o priznavanju dneva napredovanja v položajni plači:** »Kako činovnički zakon ne odredjuje kolj dan ima važiti kao dan unapredjenja, merodajan je po tom bitanju samo dekret, odnosno ukaz o unapredjenju. Kad se u dekretu ih ukazu kaže, da se napredjenje daje od dana,

koli je ranje ili docniji od dana potpisa dekreta ili ukaza, tada važi kao dan unapredjenja onaj izričito određeni dan inace dan potpisa dekreta ili ukaza.«

Učiteljski pevski zbor.

SLOVENSKEMU UČITELJSTVU!

Pevski zbor slov. učiteljsstva, je s svojim prvim nastopom dokazal dosegljivost postavljenega si cilja, ki ne leži do dosedanjih vidikov v nedogledni bodočnosti. Javnost z vso pravico pričakuje od nas, da ji bomo nudili to, kar drugim ni bilo mogoče. Slovensko učitelstvo se tega dobro zaveda, saj je bilo povsod prvo, kadar so se hoteli v našem narodu uveljaviti nova pota, še posebno v kulturnem pogledu.

Kritika, v kolikor je bila čista, je upoštevala dosedanje žrtve in dala zboru priznanje in nekake smernice za bodočnost. Teh smernic se bomo držali. Treba bo zato tudi v zboru samem upoštevati glasovno in zmoglostno ravnost. Vsi, kar vas je dobrih pevcev, pridite k nam! Ne stojte ob strani v pričakovanju, kdaj bodo utrdili zbor »slabejši«, vaš glas na poslali v pomoč samo tedaj, ko bo treba žeti dobrine »slabejših«, prednikov. Marsikdo ki danes kritizira delovanje in uspeh zbora, je imel čas, priliko in priložnost, da se udeleži zborom in v zboru.

Kritiki z nami vred občutili pomikanje tenorjev. Apeliramo na one, ki jih je narava obdarila z redko nagrado tenorja, naj pristopijo v naše vrste ter s tem pomorejo do ugleda slovenskemu učitelstvu.

Ne odvrčamo pa vseh drugih čistih in fundamentalnih glasov. Ako nekateri dosednji tovariši pevci in tovarišice pevke glasovno ne odgovarjajo popolnoma zborovim smotrom, — na vendar ustvarili podlago zboru in to v najbolj kritičnih časih, zato zaslužio največjega obzira in vsestranske pohvale.

Upamo da naš poziv ne bo zastoni. Vstopite v naše vrste vsi, ki se čutite zmožne uveljaviti naš stan z lepo slovensko pesmijo.

Odbor.

Prijava sprejema tajnik Drago Zupančič, Cesta na Rožnik 5, Ljubliana.

— **pev. Prihodni pevski tečaj** se bo vršil 12. in 13. junija v Ljubliani. Posameznih glasov ne bomo razpošiljali. Po prvem tečaju jih vzamete seboj. Natančneje sledi.

Tajnik.

Za našo pedagoško knjižnico.

— **knjiž. Za našo pedagoško knjižnico.** Ponovno apeliram na vse tovariše in tovarišice, da prispevajo k izpolnitvi naše Centralne knjižnice.

»Popotnik« se je posrečilo deloma kompletirati, a manjkajo še vedno letniki 1880., 1882., 1884., 1918., 1921., 1923. Zato naprošam posebno starejše tovariše, ki jim morda prvi letniki ne služijo, da iste darujejo knjižnici.

Knjižničar.

Obrambni vestnik.

— **ob Tržiške učiteljice-Ljubliancank** odgovarjajo na anonimni javni napad v nedeljski »Jutrovi« številki. Predvsem povdarjamo vedno, naj se naše zadeve razpravljajo edino v stanovskem glasilu, navzlic temu pa prinašajo razni politični listi nepristano dopise iz naših vrst. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da napredni list napada napredne učiteljice. Povod temu je dala premestitev nadštevilne najmlajše moči, ki se po domisljivem mnenju ne sme premestiti kot domačinka Omenjena službuje šele drugo leto, seveda ves čas v Tržiču. Krivica ni, če otaneo na mestu Ljubliancanke s 7. 9. 10 službenimi leti, ki so tudi že do desetkrat meniale mesto. Na težke družinske razmere nas treh Ljubliancank se ni nikdar oziralo, dasi so iste, ako potegnemo paralelo. Kar se pa tiče »tudi izvenšolskih mraveli«, imoramo skromno priznati, da tudi me nismo vedno držale križem rok. Ako pa nam g. dopisnik očita, da »ne želimo spoznavati krajevni razmer«, mu na tem mestu odkrito novemo, da se sedaj ravno vsled tega ker jih predobro poznamo, ne udeležujemo izvenšolskih prireditev. Niso pa samo Ljubliancanke, ki jih Tržič v prostih minutah ne pozna. Študiranje na konservatoriju je privatna zadeva. Največ razburjenja povzroča poročena učiteljica na šoli. Če dovolj država službovanje tudi poročeni učiteljicam, naj blagohotno dovoli to tudi gosp.

dopisnik. Naj odgovori na vprašanje kdaj, kie in komu je poročena učiteljica »govorila« da ji je služba priboljšek in ji ni treba služiti — a je vzlic temu še nadalje služila. Ti pa, bela Ljubliana, imej za zgled Tržič, da ne bo več treba tržiškemu dopisniku vzdigniti svojega glasu in apelirati na merodajne faktorje, da popravijo namišljene krivice! — **Prižadete tržiške Ljubliancanke.**

Polemika.

Zopet Višja pedagoška šola.

(Dalje.)

Kar se tiče primera o učencih iz »njegove lastne prakse«, bi se osmelil pripomniti samo to, da je tov. Fakin zašel tu v teleomorfizem, in je pozabil kako je mlademu človeku do 14. leta pri srcu, pa če tudi sedi pri najkoristnejših kritičar in je poosebljena Skromnost. Kaj misli on o »ieremjadah« (po megozem) v članku g. Stjepana Augusta: »Pro domo sua?« (Mešč. šola, št. 2, 1926, stran 37., vrsta 27—29)).

Tov. Fakin izjavite se jasno, na čem bazira Vaša trditev, da nam je učenje v balast, in da je mnogo tovarišev v Sloveniji ki hočejo resno študirati in so prosili za sprejem v Višjo ped. šolo, a so bili odklonjeni! Ne čutite, da ste tu obsodili višje oblasti, da so krivično postopale če trdite, da je veliko resnejših od nas, ki na niso bili sprejeti. Imenujte nam jih, obenem pa dokažite Vaše natolcevanje, da se mi ne pokažemo vrednih biti slušatelji Viš. ped. šole!

Da! odšli smo na Viš. ped. šolo z namenom, da bomo študirali in si pridobili višjo izobrazbo, ne samo zaradi boljšega materialnega položaja in onega »list napira bela«, kakor imenuje g. Radovanović (»Unifikacija i reforma«, stran 22.) diplomu, a se ni še potrudil no nio, če tudi je to obljubil storiti (»Unifikacija i reforma«, str. 24, vrsta 37.) Izvolite vzeti v roke svinčnik in računajte, ali se nam je izolačalo briti z aradi materialnega položaja sem.

(Dalje prihodnjič.)

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

Prepariranje.

Luminice je treba očistiti za zbirko na že omenjeni način. Blato se jih včasih drži tako močno, da so potrebna še krenkejša sredstva pri čiščenju. Včasih služi prav dobro — zobni prašek. Pri velikih školjkah je prav umestno, če nekatero primerke očistimo z razredčeno solno kislino, da nokažejo svoje čiste barve.

Vedno je treba paziti, da tenkega roba nekaterih vrst pri čiščenju ne poškodujemo.

Mehke dele (»žival«) vseh velikih vrst je treba odstraniti kakor smo že povedali. Vivipara, ki ima na nogu prirastel pokrovček, se posuši potem — vsak primerke s svojim pokrovčkom — nato se potisne vanjo košček vate in na vato prilepi pokrovček v isti legi kakor jo je imel pri zaprtem živem polžu.

Mimogrede omeniam, da so spomladaj zabili paglavci v akvariju najskrbnejši in nainežnejši čistilci vseh polžev, ki jih stavimo v njihov akvarij.

Ko so polžki in školjke docela suhi, jih šele uvrstimo v zbirko. Ako nam ni treba štediti si nabavimo za male vrste steklene cevčice z okroglim dnom, dolge 4—6 cm; v cevko pridejo polžki in etiketa z imenom in nadiščem zapremo jih pa nailažje in obenem najceneje in najlajše s koščkom vate. Če pa hočemo omeiti izdatke, potem zbiramo tudi te male vrste v škatlice od vžigalic, toda z vsakega nadišča jih posebej spravimo v papirnato cevko, na kateri zabeležimo nadišče: primerki ene vrste z več nadišči pridejo v isto škatlico. Če cevke si pripravi na sledeči način: kos papirja si oмотai okolu okroglega svinčnika ali peresnika tako, da gleda cilindrični ovoček še čez konec svinčnika; tu na koncu zapogni ovoč 2 ali 3-krat, pa lahko snamo cevko s svinčnika. Na isti način ali na z vato zapreš na drugem koncu.

V takih papirnatih cevkah se tudi nailažje razpošiljajo vse te male stvarce.

O prepariranju živali samih (v alkohol ali formolu) spregovorimo pri poljih, ki živijo na suhem.